

flesschen met water, en deze laatste in een badkuip, waardoor ontsnappen verijdeld werd. Den volgenden dag stak ik versche, Puttensche elzetakken tusschen de uit Eerbeek medegebrachte, verwachtende, dat de larven daarop zouden overgaan, zoodra de Eerbeeksche bladeren zouden gaan verdrogen. Dit is echter niet geschied; laatstgenoemde zijn tot op de nerven afgeknaagd, maar eerstgenoemde zijn niet aangeraakt. Ik probeerde het nog met els van eene andere, zeer vochtige standplaats, zelfs nog met witte els (*Alnus incana* D. C.), doch alles tevergeefs; alle larven zijn ten slotte, bijna volwassen, gestorven¹⁾.

Ik zou aan deze voorbeelden nog vele andere kunnen toevoegen, doch zal het voorloopig hierbij laten.

Schovenhorst, Putten, April 1931. J. TH. OUDEMANS.

Acarologische Aanteekeningen CVIII.

Stomatostigmata Oudms. I 1906. Over deze groep schreef ik reeds in de Ent. Ber. v. 2. n. 27. I 1906. p. 44 en 45; in den Zool. Anz. v. 29. n. 20. I 1906. p. 636 (met figuren); in de Ent. Ber. v. 6. n. 126. VII 1922 p. 82; in het Tijds. Ent. v. 66. p. 68. VIII 1923; in het Arch. Naturg. v. 92. (1926) A. fa. 5 (publ. I 1928) p. 109 (met figuren); in de Ent. Ber. v. 7. n. 160. III 1928. p. 310; in het Tijds. Ent. v. 71. p. XIII. VI 1928, en in de Ent. Ber. v. 7. n. 166. III 1929. p. 425.

In 1906 had ik het over de *Labidostommidae*, speciaal het genus *Labidostomma* KRAM. 1879 (syn.: *Ceratoacarus* EWING 1913). — Het spreekt van zelf, dat ook het genus *Eunicolina* BERL. 22. XII. 1911 stomatostigmaat is.

In 1922, 1923 en 1926 behandelde ik de *Rhagidiidae*, speciaal het genus *Rhagidia* THORELL 1871 (syn.: *Nörneria* R. CAN. 1886, *Norneria* BERL. 1893). — Dan zal ook wel het genus *Alicorhagia* BERL. 12. II. 1910 stomatostigmaat zijn.

---

1). Wellicht zijn hierbij geuren in het spel; wie zich hiervoor interesseert leze de publicatie van ED. VERSCHAFFELT. „De oorzaak der voedselkeus bij eenige plantenetende insecten”. Kon. Akad. v. Wetensch., Verslag der gewone Vergad. der Wis- en Nat. Afd. v. 9 Nov. 1910.

In 1928 werden door mij de *Tydeidae*, speciaal het genus *Tydeus* C. L. KOCH 1836 (syn.: *Thydaeus* BERL. 9. II. 1910) uit de *Prostigmata* naar de *Stomatostigmata* overgebracht. — Van zelf worden de genera *Lasiotydaeus* BERL. 5. VIII. 1908, *Melanotydaeus* BERL. 9. II. 1910, *Tydaeolus* BERL. 9. II. 1910, *Scolotydaeus* BERL. 9. II. 1910, *Coleotydaeus* BERL. 9. II. 1910 en *Proctotydaeus* BERL. 22. XII. 1911 medegesleept.

Volgen in 1929, zooals te verwachten was, de *Eupodidae*, speciaal *Eupodes* C. L. KOCH 1836 en *Linopodes* C. L. KOCH 1836, waarbij zich *Protereunetes* BERL. 11. VIII. 1923 voegt.

Thans kan ik mededeelen, dat ook de volgende familiae en genera **stomatostigmaat** zijn.

Fam. *Penthaleidae* **nov. fam.** Met rudiment eener crista in den vorm van een kussentje aan den vertex, voorzien van 2 vertikaalhaartjes (zie fig. 6). Tracheeën vertakt, vrij wel langs den lichaamsrand loopend, van ter zijde tusschen de mandibulae en maxillae indringend, en gezamenlijk in den mond uitlopend. Palpen vierledig, zonder ahangsel. Mandibels vrij. — *Penthaleus* C. L. KOCH 1836 (syn.: *Notophallus* R. CAN. 1886), *Penthalodes* MURR. 1877 (syn.: *Penthaleus* BERL. 1891, *Chromotydaeus* BERL. XII. 1903, *Chromotydeus* TRÄG. 1904), *Halotydeus* BERL. 1891, en vermoedelijk ook *Stereotydeus* BERL. 16. XII. 1901 en *Tectopenthalodes* TRÄG. 1907.

Fam. *Pachygnathidae* KRAM. 1877 (syn.: *Alychini* CAN. & FANZ. 1877). — *Pachygnathus* DUG. 1834 (syn.: *Alycus* C. L. KOCH 1841, *Alychus* CAN. & FANZ. 1877, *Alicus* BERL. 1890, *Alichus* BERL. 18. VIII. 1904), *Bimichaëlia* S. THOR 1902, *Sebaia* OUDMS. 1903, en vermoedelijk ook *Nanorchestes* TOPS. & TRT. 1890, *Monalichus* BERL. 18. VIII. 1904, *Sphaerolichus* BERL. 18. VIII. 1904, *Speleorchestes* TRÄG. 12. IX. 1909, *Leptalicus* BERL. 9. II. 1910, *Hyballycus* BERL. 10. VIII. 1913 en *Willania* **nov. gen.**, zie beneden.

Stigmaeidae **nov. fam.** Zonder rudiment eener crista in den vorm van een kussentje aan den vertex. Tracheeën vertakt, links en recht verloopend, van ter zijde tusschen

de mandibulae en de maxillae indringend, en ieder voor zich in den mond uitlopend. Palpen vijfledig, met aanhangenden tarsus (als bij de *Eleutherengona* en de *Parasitengona*). Mandibels vrij, of gedeeltelijk, of geheel vergroeid. — *Stigmaeus* C. L. KOCH 1836, *Villersia* OUDMS. 1927, *Zetzellia* OUDMS. 1927, *Ledermülleria* OUDMS. 1923, *Eustigmaeus* BERL. 1910 en *Podaia* OUDMS. 1923. — Vermoedelijk ook *Storchia* OUDMS. 1923, *Caligonus* C. L. KOCH 1836, *Mediolata* R. CAN. 1890, *Eupalopsis* G. CAN. 1886, *Macrostigmaeus* BERL. 1910, *Barbutia* OUDMS. 1927 en *Linotetranus* BERL. 1910.

Prostigmaat zijn :

Raphignathidae KRAM. 1877. Palpen 5-ledig, met aanhangenden tarsus. Peritremata als bij de *Tetranychidae*. — *Raphignathus* DUG. 1834 en *Acheles* OUDMS. 1903.

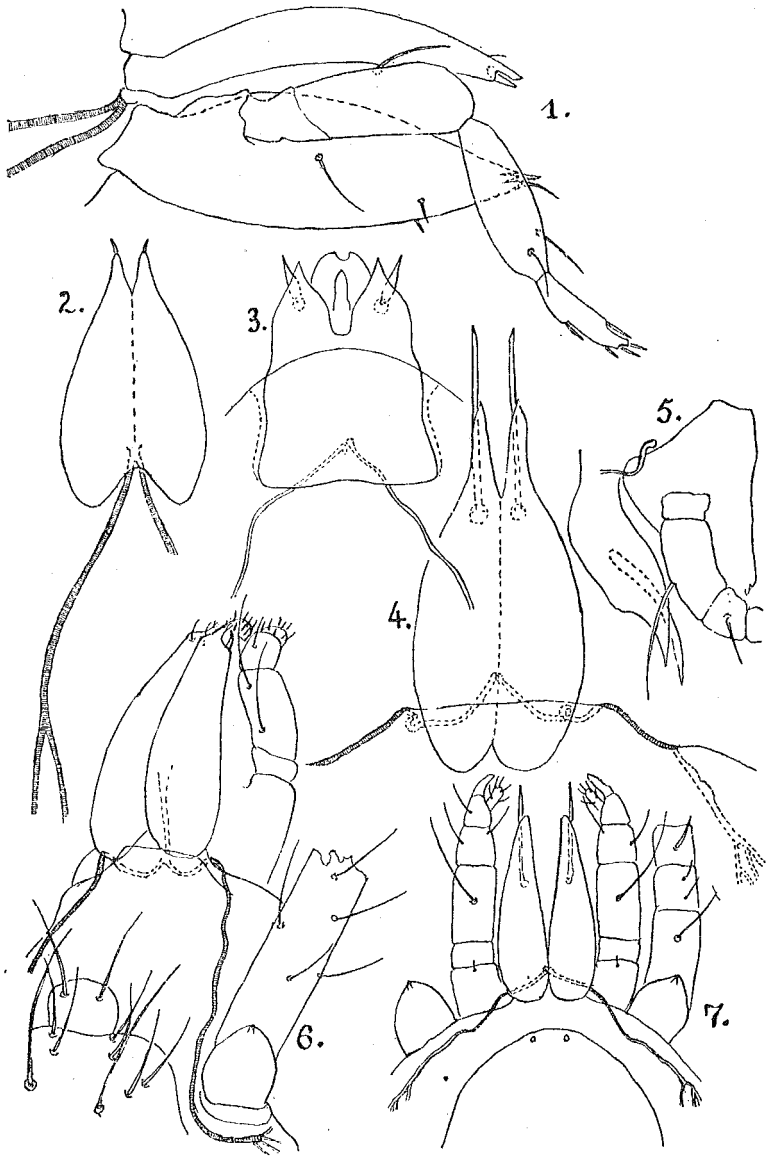
Ereynetidae **nov. fam.** Palpen 4-, of 3-ledig, zonder aanhangsel. Geen peritrema. Op het propodosoma twee lange, zeer dunne, uiterst fijn behaarde pseudostigmatische organen; achter op het hysterosoma twee volkomen daarop gelijkende haren, die eveneens uit in de huid ingebedde, trechtervormige holten ontspringen. — *Ereynetes* BERL. 1883 en *Riccardoella* BERL. 1923.

Coeculidae BERL. 1883. Het tracheeënstelsel is zoo volmaakt gelijk aan dat der *Trombidiidae*, dat deze twee families naast elkander behooren te staan. Ook de *Tetranychidae* hebben dezelfde twee naar beneden gerichte, korte, harde stammen, die in van eene spiraaldraad voorziene tracheeënstammen overgaan, welke zich een weinig zijwaarts richten, en waaruit een bundel fijnere tracheeën ontspringen.

Wat moet ik van *Caenonychus* OUDMS. 1902 denken? Zie Tijds. Ent. v. 46. p. 2. VII. 1103. t. I. f. 1—8. De teekening vertoont duidelijk twee gedrongene peritremata, zooals wij bij enkele *Trombidium* en bij *Bdella* vinden. Mijn oud preparaat laat, helaas, zelfs met immersie, geen nader onderzoek toe.

En wat van *Eupalus caecus* OUDMS. I. 1931? Zie Ent. Ber. v. 8 n. 177. p. 202.

VERKLARING DER FIGUREN.

Fig. 1. *Linopodes motatorius* (L. 1758); gnathosoma,

Tracheeën-mondingen bij Stomatostigmata.

(Verklaring der figuren in den tekst.)

lateraal. De beide tracheeënstammen, die zich vertakken, monden gezamenlijk tusschen de vrije mandibulae en de maxillae; d. i. in den mond, uit.

Fig. 2. *Eupodes cornifer* (O. F. MÜLLER 1776); de vergroeide mandibulae, dorsaal. De beide tracheeënstammen, die zich vertakken, monden gezamenlijk onder de vergroeide mandibulae, d. i. tusschen deze en de maxillae, d. i. in den mond, uit.

Fig. 3. *Tydeus olivaceus* C. L. KOCH 1838; de vergroeide mandibulae, dorsaal. De beide tracheeënstammen, die zich niet vertakken, maar, zeer ver naar achteren, in een peervormig blaasje eindigen, monden, ieder voor zich, onder de mandibulae, d. i. tusschen deze en de maxillae, d. i. in den mond, uit.

Fig. 4. *Zetzellia alni* OUDMS. V. 1931; de vergroeide mandibulae, dorsaal. De beide tracheeënstammen, die zich vertakken, loopen vrijwel langs den lichaamsrand, en begeven zich van ter zijde tusschen de mandibulae en de maxillae naar den mond, waar zij ieder voor zich uitmonden.

Fig. 5. *Eustigmaeus* spec.; gnathosoma, lateraal. Als bij *Zetzellia*. Hier zijn de tracheeënstammen donkerbruin, en dus gemakkelijk te vervolgen. Ik beken, dat mijne figuur veel te wenschen overlaat.

Fig. 6. *Penthaleus major* (DUGÈS VII. 1834) (*longipilis* R. CAN. 1886); vertex, hals en gnathosoma, latero-dorsaal. Als bij *Zetzellia*, maar de beide tracheeënstammen monden gezamenlijk in den mond uit.

Fig. 7. *Stigmaeus bdelloides* C. L. KOCH VIII. 1838; gnathosoma, dorsaal. Als bij *Zetzellia*.

Meer uitgebreid vindt de lezer een en ander in het Verslag der 64e Wintervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging, in: Tijds. Ent. v. 74. p. XIX—XXVI.

Penthalodes Murray 1877. Dit zonderlinge genus bezit, evenals *Tydeus demeyeri* OUDMS. VII. 1929 (zie Ent. Ber. v. 7. n. 168. VII. 1929. p. 478) een driehoekig verlengstuk van den hals (onder den vertex!) boven het gnathosoma; een „tectum” dus. — Bij *Tectopenthalodes* TRÄG. 1907 is dit tectum drielobbig.

Willania nov. gen. — R. WILLAN is de auteur van

„Description and Treatment of cutaneous Diseases” ; London ; 1798. Hij kent de levenswijze van *Acarus siro* onder de huid. — *Willania* heeft met *Pachygnathus* gemeen : het van elkander af staan der mandibulae ; met *Pachygnathus* en *Sebaia* : den vorm der mandibulae en der maxillae, en het bezit van een $\pm$ vierhoekig schildje ; met *Bimichaëlia* : het bezit van eene rudimentaire crista in den vorm van een naar voren uitstekend kussentje ; met *Bimichaëlia* en *Sebaia* : het gemis van oogen. — Het onderscheidt zich van *Pachygnathus* : door het gemis van oogen, door het bezit van eene rudimentaire crista en van slechts weinige haren ; van *Bimichaëlia* : door den vorm der mandibulae, der maxillae, der pootharen (deze zijn behaard, niet drietallig) en van het schildje ; van *Sebaia* : door het bezit van eene rudimentaire crista ; en van alle drie door het gemis van klauwen, en door het bezit van een klauwvormig empodium, dat, even als het empodium der Larvae der *Parasitengona*, tweemaal zwak geknikt is.

Willania mira nov. spec. Femina. Vorm $\pm$ elliptisch. Lengte 316 μ ; breedte 158 μ . Scheidingslijn precies op $\frac{1}{3}$ der lengte. Propodosoma breed ; aan beide zijden van het schildje een kaal gedeelte. Het schildje $\pm$ vierhoekig ; achterrand konvex ; voorrand, afgezien van den vertex (waarover straks) zwak konvex ; daar vindt men eenen naar binnen springenden luchtzak, als bij de *Tetranychidae*, *Raphignathidae* en *Pseudoleptidae* (waarin echter de tracheeën niet uitmonden !). Of de hierboven genoemde genera eveneens dien luchtzak hebben, weet ik niet) De vertex, in den vorm van een grooten driehoek met afgeronden top, springt vrij naar voren, en eindigt in een, van ter zijde gezien, plat (niet bolrond) kussentje. De beschreven driehoek is overlangs gestreept ; zijn top echter, benevens de luchtzak, en de rest van het schildje fijn dwars gestreept. Het schildje draagt aan zijn top de 2 fraai gevederde vertikaalhaartjes, verder twee langere en, in ieder der achterhoeken, twee zeer korte, behaarde haartjes ; aldaar, meer naar binnen, 2 gladde, zeer korte haartjes, en, submediaan, de 2 lange, ragfijne, uiterst fijn behaarde pseudostigmataal-haren. Het hysterosoma vertoont zeven dwarsrijen van behaarde haartjes : 8, 4, 4, 6, 6, 4, 2. Mandibulae en

maxillae reeds beschreven. Palpi 5-ledig; palptarsus met dorsaal, lang, olfactorisch (?) haar. Pooten betrekkelijk kort, dik, met tweeledigen femur; genu I dorsaal met 4 fijne, gladde haartjes; tibia I dorsaal met 3 dito en 1 knotsvormig, olfactorisch (?) haar; tarsus I gezwollen, dorsaal met 2 dito en 1 lang, olfactorisch (?) haar; tarsus II met 3 olfactorische haren. Overigens zijn alle pootharen als die van het hysterosoma. Twee paar zeer korte genitaalkolfjes. Inwendig zag ik een aan beide zijden (niet dorsaal en ventraal!) zwaar gechitiseerden oesophagus. In humus, Arnhem, IV. 1030.

Mas. Een in rotte bladen te Hilversum VIII. 1900 door Prof. Dr. de MEIJERE gevangen exemplaar heeft niet zulk een grooten, vrijen, naar voren springenden driehoek, maar slechts het platte kussentje. Dit ex. is vermoedelijk een ♂.

Zetzellia zacheri Oudms. I 1929. Mas. Verschilt van het ♀ (in : Ent. Ber. v. 7. n. 165. I. 1929. p. 396 beschreven) in de volgende punten. — Lengte 228 μ ; met gnathosoma 310 μ . Behalve de bij het ♀ voorkomende rugschildjes heeft het ♂ nog een anaalschildje met 4 borsteltjes; aan het eind van den palptarsus een reukkolfje; op tarsi I en II 2 reukkolfjes (bij het ♀ 1) en op tibia I en II 1 dito (bij het ♀ geen). De penis is staafvormig en ietwat gebogen. — op *Alnus glutinosa*, Dahlem, IX, Dr. ZACHER legit.

Zetzellia alni nov. spec. Femina. Lengte 325 μ , met gnathosoma 448 μ . Vier rugschildjes; het 1e draagt de 2 setae verticales, de 4 setae scapulares en de 2 oogen; het 2e de setae dorsales internae; het 3e de setae lumbales internae; het 4e de setae sacrales ext. en de setae clunales int. Tarsi I en II en tibiae I en II met reukkolfje. — Op *Alnus glutinosa*, Dahlem, IX, Dr. ZACHER legit.

Iets over de bij Tetranychus verdwenen setae verticales. In de Ent. Ber. v. 8. n. 176. XI. 1930. p. 159—160 deelde ik mede: „Door vergelijking staat vast, dat de beide dubbeloogen tusschen de setae scapulares internae en externae gelegen zijn”. — Dat kan men bij *Bryobia* en *Neophyllobius*, met hare 4 setae verticales en bij *Brevipalpus*, *Tenuipalpus* en *Petrobia*, met hare 2 setae verticales goed waarnemen. — Waar zijn de 2 andere

setae verticales van de laatstgenoemde genera, van *Tetranychus* en naast verwante genera gebleven? Mijn vermoeden was, nog vóór eenige weken, dat de 2 set. vert. internae in den loop der tijden kleiner geworden, en, ten slotte, verdwenen zijn, tegelijk met de vorming van den luchtzak. Maar nu begin ik daaraan te twijfelen. Wat toch is het geval? *Stigmaeidae* hebben dezelfde beharing als *Tetranychus* en de naaste verwanten, dus ook twee vertikaalharen. En tóch hebben zij geen luchtzak. En bovendien bezit ik een ex. van *Zetzellia zacheri*, waarbij de linker der twee setae verticales dubbel is. — Wat kunnen wij daaruit besluiten? 1° Wij hier met een teratologisch geval te doen; òf: 2° Wij zien hier een der verloren gegane setae vert. int. terugkomen. Dat laatste zou dan weer de gevallen van reversibiliteit met een vermeerderen.

***Tetranychus aspidistrae* nov. spec.** — Op *Aspidistra elatior*, oorspronkelijk Zuid-Japan, thans algemeen bekende sierplant, Halfweg, X.

Nymphae I. 210 μ ; met gnathosoma 290 μ . Het merkwaardige is, dat vele fijne rimpels vóór de rechter setae lumbales internae zich naar links en naar achteren over de linker set. sacr. int. begeeven, dus een S beschrijven (even als ik in de Ent. Ber. v. 8. n. 178. p. 229 III. 1931 van *Tetranychus ludeni* beschreef). De digiti fixi zijn opvallend lang: 22 μ .

Nymphae II. Vorm als van een *Gallus*-ei, met iets golvenden rand; vóór de schouders duidelijk ingedeukt. Lengte 318, met gnathosoma 440 μ ; breedte, aan de schouders, 228 μ . De ruitvormige figuur tusschen de set. lumb. en sacr. int. is scheef, en iets breeder dan de afstand tusschen de set. lumb. int. De digiti fixi zijn opvallend lang: 33 μ .

Femina. Het eenige ex. is sterk geplet. Eerste indruk: gnathosoma klein, pooten kort. — Lengte, van den kraagrand gemeten, 480 μ ; geplet, en met gnathosoma, 620 μ . Poot I, zonder coxa, en zonder ambulacrum, 305 μ . Huidrimpels schijnbaar glad; tóch wisselen donkere en lichte streepvormige gedeelten elkander af, vermoedelijk ontstaan door dikkere en dunnere gedeelten, zoodat ik vermoed,

dat de oppervlakte dier rimpels golvend is, wat ik echter niet heb kunnen bevestigen. Het mediane gedeelte van het pseudoschildje, overlans gestreept, bereikt het niveau der set. scap. ext., is bijzonder breed, en achteraan „zakvormig” verbreed; hier zijn de rimpels verward (teratologisch geval bij dit éénige exemplaar?). Tusschen de setae dors. en lumb. loopen de rimpels niet precies dwars, maar vormen eene figuur tusschen twee accolades: . De ruitvormige figuur tusschen de setae lumb. en sacr. int. is opvallend klein, minder breed dan de afstand tusschen de setae lumb. int. en even breed als de afstand tusschen de setae scap. int. Lensvormige organen opvallend groot, lensvormig, en in het midden voorzien van eene „hofstippel”; waaruit onomstootelijk besloten worden kan, dat hier een huidkliertje zijne uitmonding heeft. De haren zijn duidelijk behaard, bijna viltig. Het langste (set. scap. int.) meet 135 μ . Tarsi III en IV proximaal met fijn zintuighaartje. Oogen normaal. Peritremata aan het eind vierkamerig; laatste kamer 2 $\times$ langer dan de andere. Mandibelbasen kort, vóór rond, met zwak konkave zijden; achter breed; ratio 4:3. Digni fixi opvallend lang, 39 μ , en smal, met klein eindlapje. Palp-tibia-klauw kort en dik. Palptarsus van ter zijde, afgerond-trapezoidaal, met groote eindkolf en groot spoeltje. Empodia opvallend diep gespleten; elke tak 3-naaldig; naalden even dik.

Mas. Zes exemplaren, alle zes een weinig geplet; de minst geplette, bijna gave, lang-eivormig, als een *Scolopax*-ei, met zwak golvenden rand; schouderkerf duidelijk. Lengte, van den kraagrand gemeten, 305, met gnathosoma, 430 μ . Huidrimpels. Achter de setae hum. ext. een „radiatiepunt”. Tusschen de setae lumb. en sacr. int. een weinig naar achteren convex. Daarachter $\wedge$ -divergeerend. Lensvormige organen duidelijk. Langste haar 100 μ . Tarsi III en IV als bij het φ . Oogen normaal. Peritremata 4-kamerig; laatste kamer spits. Mandibelbasen: omtrek als die van een *Gallus*-ei; ratio $\pm$ 8:5. Digni fixi 24 μ , smal, met smal eindlapje. Palptarsus als boven; eindkolf en spoeltje cilindrisch. Empodia I en II met grooten doorn over de 6 naalden; III en IV zonder eene spoor van een doorn! Naalden van empodium I kort, dik, over

de helft harer lengte met elkander vergroeid; de figuur imiteert eene handpalm met gespreide vingers; van terzijde doet zij aan die van *Tetranychus linteari(c)us* en *fragariae* denken. Penis van het *hamatus*-type; ik kon geen der 6 mares van ter zijde bestudeeren.

Schizotetranychus schizopus (Zacher 1913). — Of de soort, die ik hier beschrijven ga, dezelfde is als die, welke op *Salix* voorkomt, weet ik niet. Mocht later blijken, dat dat niet het geval is, dan moet haar een anderen naam gegeven worden. Zij werd op *Vaccinium uliginosum*, Winterswijk, Juni 1880, gevonden.

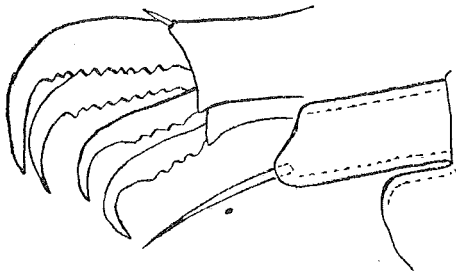
Femina. Breed-ovaal, top naar achteren; aan de schouders eene ondiepe kerf; de rand is tusschen coxae I en II convex, achter cirkelrond. Lengte, van den kraagrand gemeten, 325 μ ; breedte 230 μ . De huidrimpels zijn zeer fijn en dicht op elkander; die van het propodo- en die van het hysterosoma maken met elkander een hoek, waardoor eene denkbeeldige lijn tusschen de zijdelingsche kerven ontstaat: eene scheidingslijn. De mediane rimpels van het pseudoschildje, dat bijna peervormig is, bereiken bijna deze lijn; de dwarslijnen van het hysterosoma zijn in de mediane baan naar achteren gebogen; de rimpels vóór de setae hum. int. buigen zich ter zijde van deze caudaad en extraad, zonder dat daar eene bepaalde figuur gevormd wordt (zie echter bij het σ); achter de setae sacr. int. vormen eenige rimpels eene driehoekige figuur. Lensvormige organen vóór de setae dors. ext. lens-, beter: *Pleurosigma*-vormig; vóór de setae lumb. ext. $\circ$ -vormig; extraad van de setae sacr. ext. dito. De haren zijn behaard, en betrekkelijk kort; de langste, de setae scap. int. en de seta clun. int., meten 83 μ , d. i. even lang als tibia + tarsus II. De palptarsus is langer dan breed, distaal rond; het eindkolfje puntkogelvormig; het spoeltje minstens 4 $\times$ langer dan breed; de priemvormige haren normaal; de 3 borsteltjes iets langer. Empodia. De achterste naald is 2 $\times$ korter dan de andere, zijdelings van den empodiaalstam aangehecht, en naar beneden gericht. Soms kan ik haar niet vinden; vermoedelijk het gevolg van slechte preparatie.

Teratologisch geval. Bij een individu bestaat de

linker-achter cornea als 't ware uit twee eivormige corneae.

Mas. Propodosoma bijna half rond; hysterosoma bijna driehoekig. Kerf tusschen deze afdeelingen duidelijk. Lengte 285, breedte 185 μ . Huidrimpels. Geen driehoekige figuur achter de set. sacr. int. Tusschen de setae hum. int. en ext. vallen de rimpels achterwaarts, vormen daar een figuurtje, dat aan de mediane baan van het pseudoschildje denken doet. Lensvormige organen. Ik zoek tevergeefs naar die, welke bij de setae sacr. ext. behooren. De palpen kenmerken zich door hun forschen bouw, en door den buitengewoon ontwikkelden knobbel, dorsodistaal van het femur. Ik kon ook een smallen trochanter onderscheiden. De palptarsus mist het eindkolfje. Empodia I: de voorste naalden zijn bijzonder dik, zoodat wij hier een Y hebben, wier tanden zelf weer dwars gespleten zijn. Aan de empodia II-IV miste ik eenige malen de zijdelingsche of achterste naald.

Cederhjelmia nov. gen. J. CEDERHJELM schreef o. a. Faunae Ingricae Prodromus; Lipsiae; 1798, waarin ook *Acari*. — Het genus onderscheidt zich van de overige *Anoetidae* doordat 1° het gnathosoma ventraal verplaatst, en van boven niet zichtbaar is; 2° de beide digiti mandibularum haakvormig benedenwaarts gebogen zijn; 3° de palpen (even als bij *Zwickia* OUDMS. 1924) geen bladvormige verbreding hebben; 4° de vulva niet naar voren verplaatst en dwars is,

maar tusschen coxae III ligt en den vorm heeft van die der *Detriticolae*; echter zijn de randen ervan slecht gechoëtiniseerd.

Cederhjelmia quadriuncinata nov. spec. Femina. Vorm meer die van een *Tyroglyphus*, dan de overige *Anoetidae*; ook zijn pooten I en II niet aan den rand geplaatst, maar ventraal (als bij *Zwickia*). Lengte 310, grootste breedte, aan de schouders, 165 μ ; lengte van het propodosoma 117 μ . Voorrand van den vertex konkaaf;

achterrand van het hysterosoma, als bij andere *Anoetidae*, recht afgesneden. Door een bruinachtig secreet, waaraan tallooze schimmelsporen kleven, was de structuur der huid moeilijk te ontcijferen; toch is het mij gelukt, 28 knobbels (als die van *Histiostoma feroniarum* (DUF. 1839) te zien, en daarop staande haartjes. Van deze tel ik, incl. 4 aan de ventrale zijde van den naar beneden gebogen vertex, 22 paar. Dat is 8 paar meer dan het normale getal. Normaal telt men op een propodosoma 4 paar (hier 8!), en op het hysterosoma 10 paar (hier 14!), en wie weet, hoeveel borsteltjes ik, door die, vooral aan de randen dikke en bruine secreetlaag niet heb kunnen zien. Ventraal. Op coxae IV twee zuignapvormige organen; deze zien er uit als de bekende bij *Anoetidae*. Tusschen coxae II en III, iets meer mediaad, twee dito; deze gelijken meer op de 4 achterste op de bekende zuignaplaat der Nymphae II der *Detriticolae*. Mandibulae reeds boven beschreven en in bijgaande figuur voorgesteld. Maxillae bij het eenige exemplaar niet nader onderzocht; maar hare palpen zijn eenledig, met zwaren eindborstel. Pooten als bij *Histiostoma*, weinig en kort-bedoord. Tarsi I en II distaal met tasthaar zoo lang als de tarsi. Empodia klauwvormig, sterk gebogen. Bursa copulatrix kort-kegelvormig, zeer zichtbaar. Het ♀ bevat één groot, volkomen gevormd embryo, is dus ovovivipaar. — Op *Psidium catleyanum*, eene Zuid-Braziliaansche *Myrtacee*; Dr. ZACHER misit.

A propos de types! Wanneer men eene studie maakt van genera en hunne typen, dan ziet men, dat daarin nog veel verwarring en willekeur heerscht. Ik zal hier enkele opnoemen.

Parasitus Latr. 1795. Type *Acarus coleoptratorum*. Maar de beschrijving, die hij van deze type geeft, is niet die van den *Acarus coleoptratorum* van LINNÉ (die op *Scarabaeus stercorarius* voorkomt, maar die van *Acarus fucorum* DE GEER, die zich door *Bombus* verplaatsen laat; derhalve type *Acarus fucorum* DE GEER 1778.

Uropoda LATR. 1806. Als eenige soort noemt hij *Acarus vegetans*. Deze monotype is echter niet de door DE GEER aldus genoemde en op *Staphylinus rufipes* gevondene, maar de algemeen bekende, op mestorren (*Scarabaeus*,

Aphodius, Hister) voorkomende Nympha II. Beschreven en afgebeeld werd zij reeds door FRISCH 1722, SHAW 1791 (zeer goed), DONOVAN 1792; alléén beschreven door LINNAEUS 1746 en door O. F. MÜLLER 1776 (*Acarus orbicularis*); terwijl een mandibel door GOEZE 1780 beschreven en afgebeeld werd; daar deze lansvormig is, noemde GOEZE de soort *Acarus hastatus*. Het is dezelfde soort, die door BERLESE in zijn Acari, Myr. Scorp. Ital. fa. 11. n. 2. 1884 afgebeeld is onder den naam van *Discopoma romana*, en als type gold van zijn genus *Nummulus* 1884 (non *Nummulus* STOB. 18 . . .; *Brachyopoda*).

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.
